

Довідка

самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» у Комунальній установі Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №22 імені Ігоря .Гольченка Сумської міської ради в 2022-2023 навчальному році

Відповідно до наказу директора Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради №118 - ОД від 26.12.2022 року «Про організацію роботи щодо проведення самооцінювання освітньої діяльності» проведено самооцінювання освітньої діяльності закладу в 2022-2023 навчальному році за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти».

Самооцінювання напряму «Система оцінювання здобувачів освіти» діяльності освітнього закладу відбувалося згідно з ст.41 Закону України «Про освіту», відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, схваленого на засіданні педагогічної ради від 11.01.2020 року (протокол №3) зі змінами, схваленими на засіданні педагогічної ради від 15.03.2021 року (протокол №11), враховуючи Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 року №1480, з метою розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі.

Для вивчення цього питання використовувалися такі методи збору інформації та інструменти:

- 1.Опитування: анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків); інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування).
- 2.Вивчення документації: класні журнали, зошити.
- 3.Моніторинг: навчальних досягнень здобувачів освіти; педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять), за освітнім середовищем (наявність стендів, інформаційних куточків щодо критеріїв оцінювання); сайту школи; платформи Classroom.
- 4.Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність: система оцінювання навчальних досягнень учнів; підсумкове оцінювання учнів.

Під час вивчення цього питання встановлено, що критерії та інструменти оцінювання навчальних досягнень учнів прописані в освітній програмі закладу освіти, оприлюднені на сайті школи. У більшості кабінетах та класних кімнатах на стендах розміщена інформація щодо критеріїв оцінювання. Інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів для батьків оприлюднюється на батьківських зборах (протокол №1 від 31.08.22 р.), фіксується в пам'ятках, висвітлюється в соціальній мережі Viber. Під час освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень надається на платформі Classroom.

Під час анкетування учнів 8-11 класів (134 респонденти) на запитання «Ви отримуєте інформацію про критерії, правила й процедури оцінювання навчальних досягнень?» отримали такі відповіді: так, отримую – 98 (73,1%) учнів; так, отримую, але тільки в разі звернення до вчителя – 31 (23,1%); не отримую, навіть в разі звернення до вчителя, користуюся інформацією з офіційних джерел – 1 (0,8%); не отримую – 4 (3%). (Рис.1)

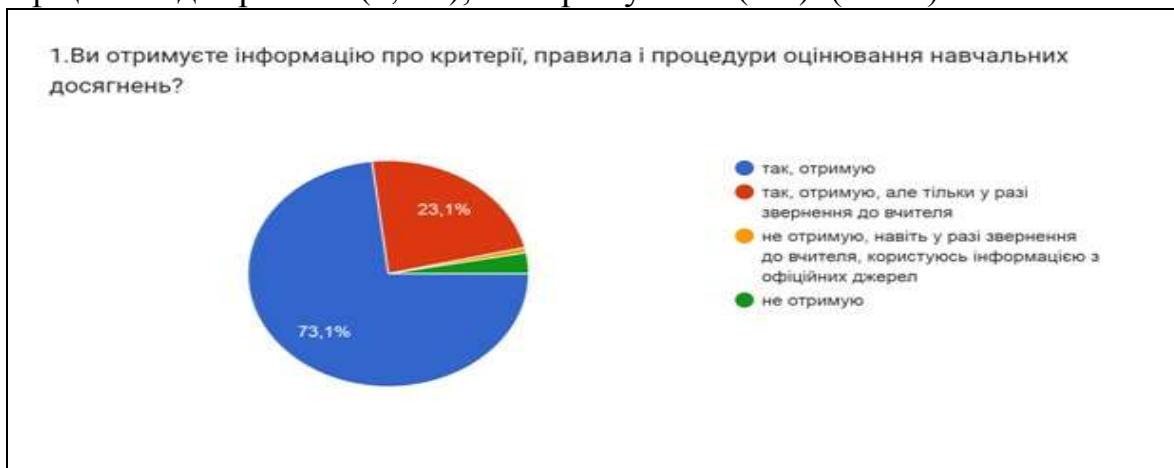

Рис.1. Результати анкетування учнів

Результати анкетування батьків (947 респондентів) показали, що переважна їх більшість також володіє інформацією про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень: так- 578(61%); переважно так-235 (24,8%); іноді – 103 (10,8%); ні, ніколи- 31(3,4%). (Рис.2)

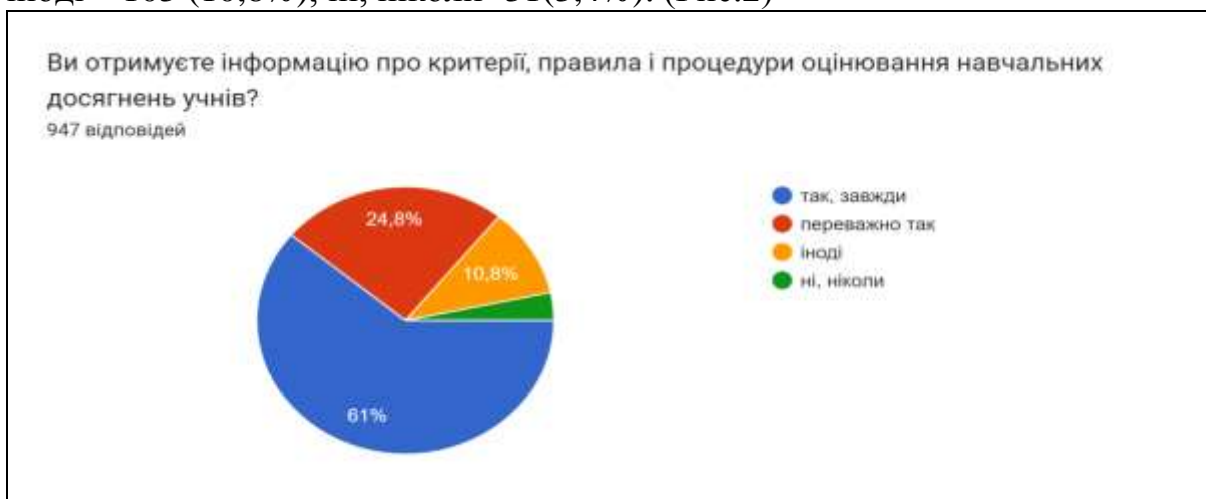

Рис.2. Результати анкетування батьків

За результатами анкетування педагогічних працівників щодо надання інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень було з'ясовано, що 100% педагогів надають таку інформацію.

На запитання «Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення?» учителі (65 респондентів) відповіли так: інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку

навчального року 33 (50,8%) педагоги, розміщують критерії оцінювання на веб-сайті або інтерактивній платформі закладу освіти 6 опитаних (9,2%), інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання перед вивченням кожної теми 44 (67,7%) педагоги, пояснюють здобувачам освіти індивідуально 24 (36,9%) опитаних, усі види інформування застосовують 2 (3%) педагоги. (Рис.3)

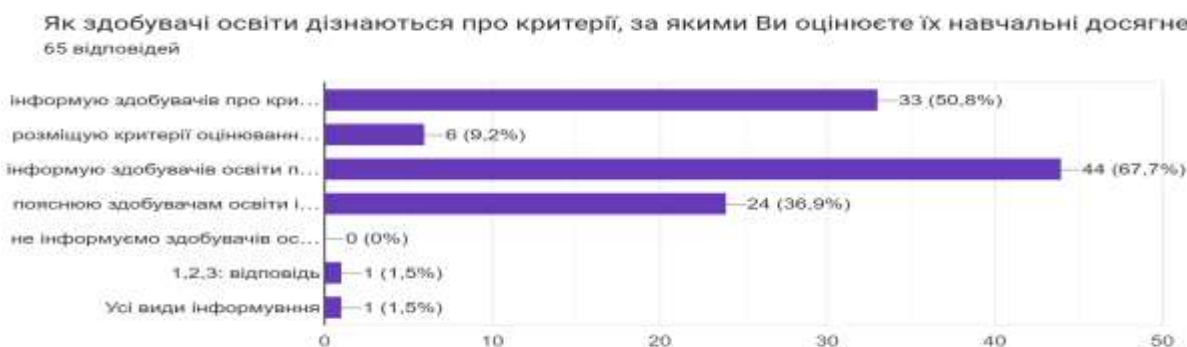

Рис.3.

Учителі закладу освіти розробляють власні критерії оцінювання, у тому числі спільно з дітьми 18(27,7%) педагогів, адаптують критерії МОН до умов роботи закладу 46 педагогів (70,8%) , використовують виключно рекомендації МОН 25 (38,5%) опитаних. Рис.4.

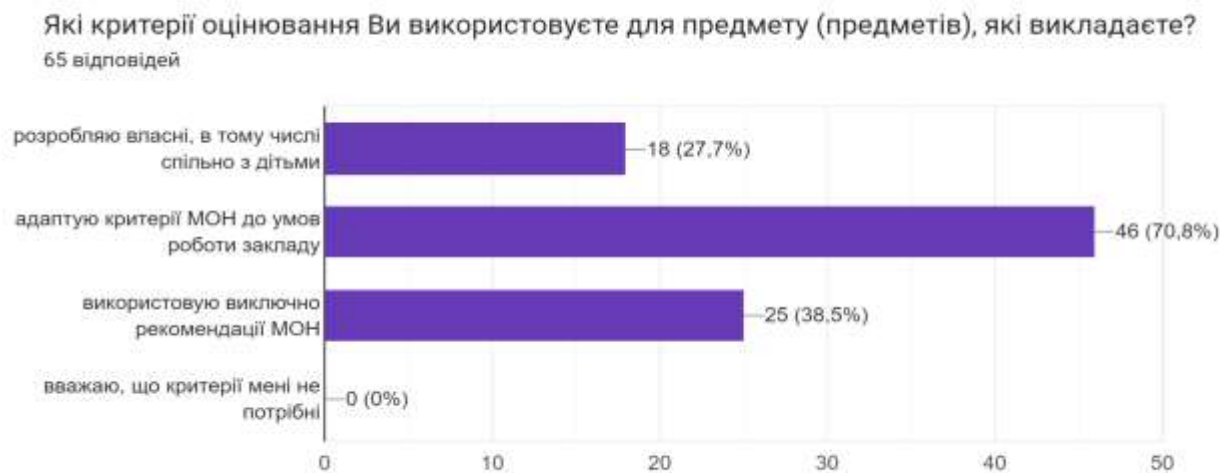

Рис.4

Учителі фізичної культури розробили бонусну систему оцінювання, учитель біології Мільченко С.В. - техніку оцінювання «Банк знань».

Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу. Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень. У контексті цього змінилися й підходи до оцінювання. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу. За результатом опитування, спостереження за проведенням навчальних занять, вивчення творчих робіт учнів можна зробити висновок, що система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу. Педагоги

дотримуються певних пріоритетів в оцінюванні учнів, а саме: перехід від оцінки окремих, ізольованих умінь до інтегрованої оцінки; упровадження діяльнісних методів (у формі проєктів, ділових ігор); використання завдань із певним контекстом (зміст завдань пов'язаний із реальними проблемами); упровадження систем, орієнтованих на індивідуальні норми (у кожного учня свій рівень компетентності); поєднання оцінки індивідуальних умінь з оцінкою умінь працювати в групі. Підвищується значимість якісних оцінок; орієнтація на особистісні досягнення учнів; навчання учнів самооцінці результатів навчальної діяльності; відмова від формалізованої оцінки робіт творчого характеру.

Більшість здобувачів освіти вважає оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним. На запитання «Наскільки вчителі справедливо оцінюють Ваші навчальні досягнення?» учні 8-11 класів (134 респонденти) відповіли: оцінюють справедливо – 70 (52,2%); у більшості випадків оцінюють справедливо – 53 (39,6%); у більшості випадків оцінюють несправедливо – 9 (6,8%); оцінюють несправедливо – 2 (1,4%). (Рис.5)

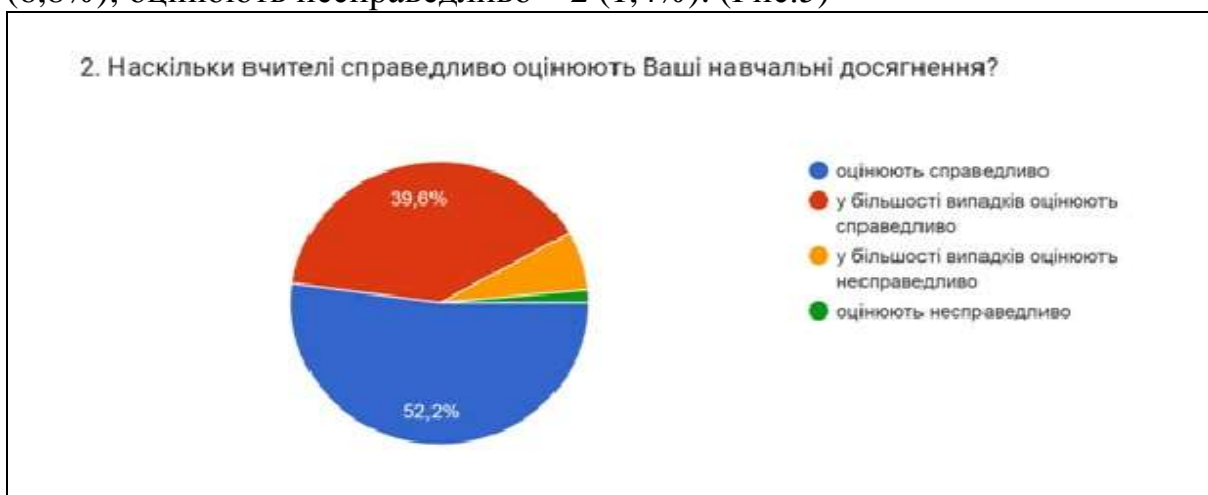

Рис.5

Батьки (947 респондентів) на запитання «Учителі справедливо оцінюють навчальні досягнення Вашої дитини?» надали такі відповіді: так, завжди – 538 (56,8%); переважно так – 375 (39,6%); іноді – 34 (3,6%); ні, ніколи – 0 (0%). (Рис.6)

Учителі справедливо оцінюють навчальні досягнення Вашої дитини?
947 відповідей

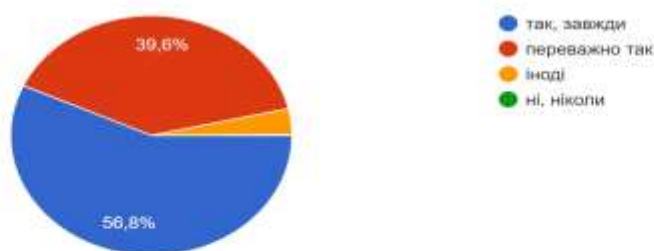

Рис.6

Вивчення документації показало, що в навчальному закладі двічі на рік здійснюються моніторингові дослідження навчальних досягнень здобувачів

освіти з усіх базових предметів інваріантної складової навчального плану. Інформація про результати моніторингових досліджень подається у вигляді статистичних звітів, порівняльних таблиць, аналітичних довідок тощо, у яких підводяться підсумки цих досліджень. У закладі освіти проводиться систематичне відстеження та коригування результатів навчальних досягнень кожного здобувача освіти. Результати моніторингів використовуються у річному звіті директора школи. Аналіз результатів моніторингових досліджень проводиться також на засіданнях педагогічної ради (питання оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 3-4-х, 5-х класів у 2022-2023 навчальному році розглядалося на педагогічній раді (протокол №1 від 30.08.2022 року). Питання про якість освіти та освітньої діяльності за результатами I семестру 2022-2023 навчального року, про результати проведення підсумкового оцінювання за I семестр 2022/2023 навчального року здобувачів освіти, які навчаються за сімейною (домашньою) формою навчання, про дотримання вимог Держстандарту початкової освіти та модельної програми Р. Б. Шияна з технологічної освітньої галузі в 1-4-х класах розглядалися на педагогічній раді (протокол №5 від 17.01.2023 року). Підсумки моніторингу якості освіти та освітньої діяльності з фізичної культури в 5-11-х класах, дотримання вимог Держстандарту початкової освіти та модельної програми Р. Б. Шияна з фізкультурної освітньої галузі в 1-4-х класах розглядалися на засіданнях педагогічної ради (протокол №8 від 10.04.2023 навчального року). Підсумки моніторингу якості освіти і освітньої діяльності з профільних предметів: історія України, всесвітня історія, реалізацію компетентнісного навчання на уроках інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» розглядалися на засіданні педагогічної ради (протокол №10 від 31.05.2023 навчального року). Питання про систему оцінювання як інструмент спостереження за навчальним поступом учня НУШ та індикатор удосконалення якості освіти, про результативність освітнього процесу в класах з інклюзивним навчанням у 2022-2023 навчальному році, про підсумки організації індивідуальної форми навчання (сімейної (домашньої)) в 2022-2023 навчальному році (протокол №11, від 21.06.2023 року); на засіданнях шкільних методичних об'єднань (протокол №2 від 05.01.2023 року, протокол №4 від 16.06.2023 року), де приймаються рішення щодо корекції освітньої діяльності педагогів, визначення освітньої траєкторії окремих учнів. Результати моніторингових досліджень узагальнюються у наказах.

Наказ директора Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I – III ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради № 105-ОД від 25.11.2022 року «Про результати проведення психолого-педагогічного консилиуму «Адаптація здобувачів освіти 1-х класів до умов організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в школі I ступеня».

Наказ директора Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I – III ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради № 110-ОД від 26.12.2022 року «Про результати перевірки класних журналів 1-4 класів за I семестр 2022-2023 навчального року».

Наказ директора Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради № 119-ОД від 26.12.2022 року «Про підсумки перевірки класних журналів 5-11-х класів за І семестр 2022-2023 навчального року».

Наказ директора Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради № 14/1-ОД від 28.02.2023 року «Про підсумки психолого-педагогічного консилиуму «Адаптація здобувачів освіти 5-х класів до навчання в школі ІІ ступеня».

Моніторингові дослідження є основою для прийняття управлінських рішень щодо подолання проблем у цій сфері: активізувати роботу щодо визначення індивідуальної освітньої траєкторії для учнів, які перебувають за кордоном, педагогам на уроках використовувати завдання міжнародних моніторингів PISA, TIMSS.

Результати спостереження за проведенням навчальних занять свідчать, що в закладі освіти впроваджується система формування оцінювання: увага зосереджується на індивідуальних досягненнях кожного учня, широко використовується описове оцінювання, забезпечується зворотній зв'язок, визначається вектор навчання, учні привчаються до того, щоб бути свідомим учасником оцінювання. Учителі визначають, що потребує виправлення або покращення в роботі учня, вказують на напрями покращення роботи учня, заохочують учнів до групової роботи. Учителі використовують для формування оцінювання портфоліо, сигнальні картки, шкалу досягнень, «Письмовий коментар», «Однохвилинне есе», «Дерево досягнень», «Квиток на вхід», «Кейс здобутків», «Чек –лист» тощо. Учителі 1-5 класів ведуть щоденник спостереження.

Заклад освіти сприяє формуванню в здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. Учні отримують необхідну допомогу в навчальній діяльності, мають можливість вибору рівня навчальних завдань. Питання формування відповідального ставлення до результатів навчання розглядається на класних годинах. Переважна більшість здобувачів освіти зазначають, що педагоги їх підтримують, вірять у них та їх можливості, поважають та допомагають їм. Інтерв'ювання показало, що 121 (90%) учень із 134, вважає, що заклад освіти сприяє формуванню в здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.

У закладі освіти проводиться системна профорієнтаційна робота відповідно до річного плану. З метою вивчення професійних інтересів учнів 9-11 класів використовувалися диференційно-діагностичний опитувальник (ДДО) Е.А. Клімова, тест Д. Голланда по визначенню типу особистості та анкетування. Було проведено інтерактивне заняття з учнями 11 класів «Усвідомлений вибір професії, як запорука життєвого успіху», який допоміг здобувачам освіти з професійним визначенням. Для учнів 9-х класів проведена групова консультація «Справа твого життя», яка сприяла розвитку навичок самостійної та кооперативної роботи учнів. Заходи профорієнтаційної спрямованості були проведені також для учнів 4, 7,8,10: «Професії моїх батьків» (4 класи), «Ким бути» (7 класи), «Ринок професій» (8 класи), «Вибір професії - важливо» (10

класи). Батькам учнів «групи ризику» 9-х класів надавалась онлайн консультація «Допомога батьків у виборі майбутньої професії дітей».

Питання самооцінювання та взаємооцінювання в закладі освіти розглядалося під час практичного заняття «Самооцінювання та взаємооцінювання - один з основних елементів ефективності уроку НУШ», проведеного з керівниками методичних об'єднань. Педагогічні працівники поділилися досвідом впровадження самооцінювання та взаємооцінювання з власної практики (12.04.2023 року). Учителями використовується самооцінювання та взаємооцінювання. У початковій школі застосовується переважно ретроспективне самооцінювання, оскільки учням ще важко аналізувати свою діяльність та визначати на основі аналізу шляхи її вдосконалення. У процесі взаємооцінювання зосереджується увага на оцінюванні не особистості, а виконаної роботи. У 5-11 класах самооцінювання та взаємооцінювання є також невід'ємною частиною освітнього процесу. Учнім пропонується оцінити роботи за допомогою тверджень, представлених у таблицях, пам'ятках, у листах самооцінювання та взаємооцінювання. За матеріалами анкетування «Чи здійснюєте Ви самооцінювання та взаємооцінювання?» учні 8-11 класів (134 респондента) відповіли: так, постійно – 36 (27%); здебільшого, так – 70 (52%); дуже рідко – 17 (13%); ніколи – 11 (8%).

Рівні оцінювання за вимогами:

1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень – достатній;
2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти – високий;
3. Спрямованість системи оцінювання на формування в здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – достатній.

Робоча група оцінила систему оцінювання здобувачів освіти освітнього закладу на достатньому рівні.